



## اکتای براهنی:

# امان از سرمایه گذاران بازاری

اقتباسی کاملاً متفاوتی استفاده کردم. در واقع «پیر پسر» را از چند متن مختلف به صورت آزاد اقتباس کردم که این شیوه، تجربه‌ی بسیار تازه‌ای بود.

او در ادامه این گفتگو با اشاره به ویژگی‌های یک اقتباس مطلوب گفت: اگر قرار باشد که اقتباس به شیوه عین به عین انجام شود، بحث دیگری را می‌طلبد. چرا که سینمای ما اصلاً توان ساختن فیلم اقتباسی عین به عین از رمان‌ها را ندارد. برای مثال اگر من می‌خواستم از روی رمان تحسین شده «جنایت و مکافات»، واقعا قصه‌ی جنایت و مکافات داستایوسکی را بسازم، باید زمان وقوع داستان فیلم را به سن پترزبورگ سال ۱۸۷۰ می‌بردم. تمام فیلم‌های دنیا اگر قرار باشد اقتباس نعل به نعل کنند، به همین شیوه ساخته می‌شوند. برای مثال فیلم «بیگانگان در قطار» که از این داستان بارها و بارها به همان صورتی که در اصل قصه بوده اقتباس شده، یا فیلم «غرور و تعصب» که کاملاً با همان مشخصات خود رمان، در همان شهر و با همان نامها ساخته شده است.

براهنی در ادامه افزود: ما که در ایران قابلیت ساخت فیلم‌های پرخرج و استودیویی را نداریم. مثلاً اگر یک قصه‌ای داشته باشیم که پنجاه سال قبل اتفاق افتاده باشد. طبیعی است که هزینه‌ها بالا می‌رود و در یک اقتصاد ورشکسته سینمایی ما ناچاریم لوکیشن‌ها را بسیار محدود کنیم و با حداقل بودجه و وقت بیپیش برویم و مدام از اینور و آنور کار و بخصوص صحنه و دکور بزنیم و

اینکه رمان معروف یا فلسفی را به صورتی ساده تر به میان مردم ببرید، جذابیت دارد. گفتگوی اکتای براهنی با ماهنامه صبا درباره اقتباس در سینمای ایران را می‌خوانید.

### داستایوسکی نویسنده روان کاو

اکتای براهنی در ابتدای گفتگو با اشاره به دو فیلم اقتباسی خود و اقتباس از یکی از قله‌های ادبیات جهان گفت: وقتی تصمیم گرفتم که یک قاتل محق و مظلوم را به تصویر بکشم، فکر کردم باید از تجربه‌های کسانی که در گذشته این راه را رفته‌اند، در کارم بهره ببرم. به دلیل پیشینه‌ای که در خواندن ادبیات داشتیم، سعی کردم در آثاری که در گذشته نوشته شده کندوکاو کنم. در این میان داستایوفسکی جزو کسانی است که فارغ از مسئله ادبیات و قصه، در خصوص فلسفه جنایت و انگیزه‌های ارتکاب به قتل، بسیار کار کرده و به کشفیاتی در وجود شخصیت گناهکار و قاتل رسیده است. در طی ۱۵۰ سال گذشته افراد زیادی از کشفیات او بهره برده‌اند. به همین دلیل اساس «پل خواب» را روی رمان داستایوفسکی گذاشتم. در فیلم بعدی‌ام «پیر پسر» از شیوه

اکتای براهنی فیلمنامه‌نویس و کارگردان سینما است. فیلم‌های سینمایی «پل خواب» و «پیر پسر» از ساخته‌های او در حوزه اقتباس هستند. او چندی پیش در گفتگویی در موضوع فیلم اقتباسی با تاکید بر اینکه ساخت فیلم اقتباسی شهامت جدی می‌خواهد، گفت: من حتی پیش از ساخت فیلم «پل خواب» نسبت به این موضوع تا به این حد آگاه نبودم. به هر حال اقتباس کردن تعهد ادبی ایجاد می‌کند که بخشی طبیعی است و بخشی هم کاذب است. هرگز یک کتاب را نمی‌توان به شکل کامل به تصویر کشید اما در عین حال شما به عنوان نویسنده فیلمنامه و سازنده آن باید به سوالات مخاطبان پاسخ دهید. این مسئولیت سنگینی برای شما به همراه دارد و مشکل بعدی اینجاست که خیلی از آدم‌ها وجه اقتباس فیلم را در نظر می‌گیرند و به جوه دیگر فیلم خیلی توجهی ندارند. اما در کل باید بگویم که من این تست را کردم و فکر می‌کنم نتیجه خوبی داشت اینکه یک رمان معروف را به میان عموم بردم. آن هم زمانی که تلفی از آن به شدت روشنفکرانه بود اما در نهایت میان عموم مخاطبان مقبول واقع شد.



**حقیقت این است که اغلب سرمایه گذاران سینما بیشتر افکار بازاری زود بازده دارند. خیلی از سرمایه گذاران در کی از ادبیات ندارند. اکثر آن‌ها بیشتر دنبال این هستند که با دو باز بگر چهره و چهار تا شوخی و خنده و معمولاً چند فرمول جواب پس داده در فیلمنامه؛ گلیمشان را از آب بیرون بکشند**